

Het heiligenboek

De gedrevenheid van Wolfgang *Tom Zwaenepoel*

Wolfgang wordt opgevoed aan de abdijsschool van het benedictijnenklooster Reichenau. In 964 treedt hij in bij de benedictijnen in het Zwitserse Einsiedeln. Vier jaar later wordt hij priester en vertrekt met medebroeders naar Hongarije, waar hij het evangelie verkondigt. In 972 bestijgt hij de bisschopszetel van de stad Regensburg, die door zijn kennis, ijver en geloof weldra een modelbisdom wordt. Hij sterft tijdens een van zijn reizen door Oostenrijk.

Wolfgang's bekendste attribuut is de bijl, soms afgebeeld in het dak van een kerkmodel. Volgens de legende gooide Wolfgang, toen hij zich wilde terugtrekken als kluizenaar, een bijl van een heuvel en bouwde hij op de plaats waar ze neerkwam een kerk. Hij zou ook de Hongaren hebben geleerd om bijlen te maken. Voor Wolfgang is de bijl geen wapen, maar een werktuig voor de bouw van een gemeenschappelijk huis. Met de bijl creëert hij plaatsen waar mensen zich goed, gelukkig, geborgen voelen, waar positieve en aanmoedigende stemmen weerklinken, waar mensen een nieuwe heimat vinden. Met de stichting van het bisdom Praag wordt Wolfgang een van de architecten van Europa. Historisch gezien is zijn attribuut

waarschijnlijk ontstaan uit een misverstand, meer bepaald uit de Petrussleutel die staat afgebeeld op het wapen van Regensburg.

Wolfgang is geen moralist met ellenlange lijsten van 'eisen' en 'principes', maar illustreert met zijn menslievendheid, goedheid, oprechtheid en bescheidenheid de ingrediënten van een gelukkig leven. Hij distantieert zich van al te vlotte oplossingen en een oppervlakkige levenswijze en hij kiest bewust voor de weg naar zichzelf en het radicale christen-zijn. Hij streeft ernaar om volledig in Gods nabijheid te leven, zonder halfslachtige compromissen of geruststellende statussymbolen. Bedelaars beschouwt hij als zijn broeders en leidt ze naar rijkelijk gedekte tafels. Ook als bisschop draagt Wolfgang bewust het habijt van een monnik, want 'vorstelijke machtaanstellerij' en een leven 'volgens het evangelie' horen niet samen. Volgens de legende leidt Wolfgang tijdelijk een kluizenaarsbestaan aan de Abersee, de inmiddels naar hem genoemde Wolfgangsee in Oostenrijk. Aanvankelijk bewoont hij een grot op een berg en leidt een zo streng leven dat zelfs de begeleidende lekenbroeder niet kan volhouden. Wanneer een helper tijdens het rooien van het woud dorst

krijgt, laat Wolfgang een bron ontspringen, waarvan het water tot op vandaag wordt beschouwd als geneeskrachtig voor oogziekten. Na zeven jaar ontdekt een jager zijn verblijfplaats. Wolfgang wordt gevraagd opnieuw zijn bisschopszetel in te nemen.

Omdat een geloofwaardige Kerk voorbeeldige monniken en priesters veronderstelt, is een kloosterhervorming in Zuid-Duitsland voor hem een prioriteit. Een geestelijk herstel van vervallen kloosters is alleen mogelijk door een streng kloosterleven, steunend op tucht, respect en ingetogenheid. Zijn hervorming berust op de regel van Benedictus, die hem leerde om christen te zijn. Monniken eten gemeenschappelijk in het refectorium, slapen in het dormitorium, verlaten het klooster nooit op ongelegen uren, bewaren op vastgelegde tijden de stilte. Jongere monniken nemen deel aan onderwijs, de ouderen zingen psalmen, lezen en bidden. Als monniken volgens deze regels leven, zijn ze vergelijkbaar met 'engelen'.

Met de stichting van een Domschool (975) bevordert Wolfgang ook de kerkmuziek. De aangeboden muzikale opleiding dient hoofdzakelijk voor de muzikale vormgeving van de liturgie. Al

vanaf het begin maakt de muziek, het zingen, deel uit van de heilige mis. Als de mens voor God staat, volstaat louter spreken niet meer. Emeritus paus Benedictus zegt daarover: „Zoals liefde en lijden de grenzen van louter woorden openbreken en op zoek zijn naar een uitdrukkingvorm die ook het onzegbare insluit, zo is het ook in de ontmoeting met God, waarin de mens zichzelf wil overschrijden. Terwijl het bidden van Israël ook de instrumenten, de stemmen van de schepping te hulp riep om God op passende wijze te antwoorden, heeft de Kerk aanvankelijk slechts de menselijke stem waardig gevonden om haar vreugde in God en haar worstelen met God uit te drukken” (videoboederschap van 29 juli 2005). Vandaag behoren de Regensburger Domspatzen tot de oudste en beroemdste mannenkoren van de wereld. Dertig jaar lang, van 1964 tot 1994, leidde de broer van Benedictus XVI, Georg Ratzinger, dit koor.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheden van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

14 juni, 20.45 uur, VRT één. *Hasta la vista*, Vlaamse roadmovie uit 2011 geïnspireerd op de levenservaringen van Asta Philpot en zijn vrienden. Drie jongemannen met een beperking zijn vastbesloten hun mens-zijn ten volle te beleven.

15 juni, 15.45 uur, Canvas. *De wereld van Sofie* brengt een selectie van internationale auteursdocumentaires van topkwaliteit. Vandaag aflevering 2, *The Guerilla Son*, Zweedse documentaire uit 2011 over een Iraaks-Zweedse man van 28 die na 23 jaar eindelijk de confrontatie aangaat met zijn Iraakse vader over de vraag waarom die hem destijds als kind van vijf alleen op een vliegtuig naar Zweden zette.

16 juni, 20.45 uur, Canvas. In de zesdelige serie *Shot on Location* gaat zanger-filmregisseur Tom Barman in zes steden op zoek naar de verhalen achter een eigentijdse filmklassieker die zich op die locatie afspeelt en er ook werd opgenomen. Aansluitend wordt de film in kwestie uitgezonden. Vandaag *Trainspotting*, Britse sociale komedie van Danny Boyle uit 1996 over werkloze jongeren in de Schotse hoofdstad en hun zoektocht naar levenszin.

De vrome kudde

Afscheidsrede *Ingezonden door Fabienne Catteau*

Die avond is het feest met afscheidsdiner ter gelegenheid van het vertrek van de parochiepriester. Een plaatselijke politicus zal de afscheidsrede houden, maar omdat de man op zich laat wachten, vult de pastoor de tijd met enkele herinneringen.

– Mijn eerste indruk toen ik in deze parochie aankwam, kreeg ik bij de eerste biecht die ik hier afnam. Ik dacht toen dat de bisschop me naar een verschrikkelijk oord had gezonden!

De eerste die bij me te biechten kwam, bekende immers dat hij een televisie had gestolen en zijn vader geld had ontfutseld. Hij had ook het bedrijf waar hij werkte bestolen en een tijdlang een relatie gehad met de vrouw van zijn baas. Bovendien maakte hij zich schuldig aan drugstrafiek. En alsof dat nog niet genoeg was, bekende hij een venerische ziekte te hebben doorgegeven aan zijn zus.

Ik was onthutst toen ik dat allemaal hoorde, maar mettertijd leerde ik meer mensen kennen. En ik moest toegeven dat die volstrekt anders waren. Ik was terechtgekomen in een parochie met verantwoorde parochianen, met vaste waarden, diepgelovig. En zo beleefde ik de tien zaligste jaren van mijn priesterschap...

Net op dat moment komt de politicus binnengestormd, zich uiteraard verontschuldigen voor de vertraging. Hij steekt meteen van wal:

– Nooit zal ik de eerste dag van de aankomst van de onze eerwaarde heer pastoor in onze gemeente vergeten. In feite kreeg ik de eer en het voorrecht als eerste bij hem te biechten te gaan...

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

gebak nat rijstveld		niet zacht opnieuw		klooster- overste		wandel- tuin aardappel- gerecht		vat beschik- baar
	2			goed zo! maal				
hoog bouwwerk loon								4
			1		winter- sport belang			rijwiel
con- sumptie	oefening			een zekere kleur			luitenant schilders- gerei	
								zangstuk
kever blad- aarde	6			groente		koren- mand vervoer- middel		7
					8	Keltische zanger		
kleur- middel			zinsbe- gooche- ling				5	
						deel v.e. boom		3

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: PANORAMA

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---